

Ofte bliver jeg stillet spørgsmålet: Hvor meget lys skal fuchsia have om vinteren?

Spørgsmålet kan besvares på mange måder afhængig af, hvordan man ønsker at opbevare sine fuchsia, ved hvilken temperatur og om man ønsker at drive på dem med henblik på meget tidlig blomstring.

Ved temperaturer under ca. 8° kan de fleste fuchsia tåle at stå helt mørkt. Det er den temperatur, som fuchsia overlever ved, når de nedkules. Ved temperaturer under 8° C går fuchsia fuldstændig i hvile og kan ligge helt mørkt i et ½

år uden problemer blot luftfugtigheden er rimelig høj. Derfor er nedkuling langt den nemmeste opbevaringsform for træagtige fuchsia, d.v.s. fuchsia der er mindst 2 vækstsæsoner gamle.

Har man sine fuchsia stående i et værelse, et rum i udhuset eller lignende gælder det om at holde en så lav temperatur som muligt. Igen er 8° C grænsen for hvornår der skal tilføres kunstlys. Jo højere temperatur - jo mere lys. Ved temperaturer over ca. 15° C skal fuchsia have det, der svarer til fuldt dagslys i maj. Er der tale om nogle få fuchsia, som kan stå i en vindueskarm mod øst, syd eller vest, og temperaturen kan holdes på maksimum 10-12° C er det naturlige dagslys tilstrækkeligt, man skal blot sørge for at vende planterne jævnlige, en til to gange ugentligt, da de ellers bliver skæve, fordi de trækker efter lyset.

Ved temperaturer, der er højere end de beskrevne 8° C ovenfor kan det blive nødvendigt at tilføre kunstlys, hvis ikke planterne skal sætte lange, tynde, blege skud, så de bliver ranglede at se på. Lysstyrken måles normalt i Lux, men i det efterfølgende vil jeg bruge de benævnelser, vi kender fra vores dagligdag og lave en generalisering. Generelt kan man sige, at lys skal tilføres med en styrke på 40 Watt pr. m² for at det har en effekt, der minder om det manglende sollys. Det vil sige at en 40 Watt's pære anbragt i en skærm, som reflekterer alt lys i en retning, skal anbringes over planterne i en højde, så at nøjagtig en m² bliver belyst.

Fuchsia, der står for varmt og for mørkt i forhold til temperaturen, danner lange tynde nye skud, som ikke kan bære blomsterne senere på sommeren. Bladene bliver ganske små og udvikles ikke normalt, selvom de senere får tilstrækkeligt med lys. Sådanne skud bør klippes af over 1. bladpar helt inde ved basis, når lysforholdene er i orden.

Fuchsia, der får tilstrækkeligt med lys udvikler fuldt normale blade med den grønne farve, der er kendetegnende for den pågældende sort. Det er selvfølgelig en forudsætning, at de også gødes som normalt for den årstid, man bilder fuchsiaerne ind, at de befinder sig i.

Er det for at få flere og bedre stiklinger? eller - Er det for at få tidligere blomstring?

Man skal også gøre sig klart, hvad man vil opnå med belysningen. Hvis det er for at få bedre og flere stiklinger og samtidig en tæt og harmonisk plante eller blot det sidste, så er min erfaring, at langt de

fleste fuchsia får den pæneste og mest kompakte tilvækst, når nattemperaturen ligger omkring 12-15⁰ C og daglængden er på 12-14 timer. Ved denne temperatur og lysmængde er der optimal vækst i planterne og dermed gode stiklinger, som hurtigt slår rod. Stiklinger, som er lavet i løbet af vinteren, skal have en plads med en lysmængde svarende til 12-14 timers dagslys.

Mange fuchsia begynder at danne knopper, når daglængden kommer op omkring 13-14 timer - nogle sorter starter lidt tidligere og andre lidt senere. Knopsætningen kan i nogen grad påvirkes til at starte lidt tidligere ved at give lidt højere temperatur men styres hovedsagelig af lysmængden. Fuchsia, der skal danne knopper, bør belyses op til 16 timer i døgnet med 40 Watt pr. m². Temperaturen behøver ikke at komme højere op end 12-15⁰ C om natten og ca. 5⁰ højere om dagen. I rum, der påvirkes af sollyset, vil denne temperaturforskel ske automatisk.

Hvornår skal jeg begynde at give mine fuchsia lys?

Hvis vi går ud fra, at fuchsia klippes tilbage, når de tages ind om efteråret, eller efter at de er afblomstret i løbet af november-december, kan man vente med at give lys, indtil de nye skud er ½ - 1 cm lange. Når skuddene når denne længde, må man vurdere, om der er behov for at give kunstlys, alt efter hvor meget naturligt lys planterne får, og hvor høj temperaturen er i rummet.

Hvad med unge planter, som jeg gerne vil holde i gang hele vinteren?

Unge planter, der er anskaffet som stiklinger i løbet af sommeren og triphyllahybrider bør altid overvintres på en plads, hvor der er tilstrækkeligt med lys i forhold til temperaturen. Det er min erfaring, at hvis sådanne planter holdes på 10-12⁰ C kan de klare sig med det lys, som naturen giver, hvis de står i et drivhus eller en udestue med godt ovenlys. De kan også godt klare kortere perioder i løbet af vinteren, hvor temperaturen kommer længere ned, blot de ikke er for våde i rodklumpen.

Økonomi

Som hobbyavler skal man jo ikke altid se på økonomien, for en hobby må jo som regel godt koste penge! - Men alligevel. Vi forudsætter, at rummet kun påvirkes lidt af sollys, og at man gerne vil have stiklinger fra de belyste planter. Rummet/værelset ligger inde i huset, hvor det kan være vanskeligt at komme under 12-15⁰ C, så der er et behov for lystilskud fra ca. 1. januar, når de nye skud er ½-1 cm lange. Rummet/værelset er på 10 m². Regnestykket kommer herefter til at se sådan ud:

10 m² belyses med 40 Watt pr. time. I alt 400 Watt eller 0,4 kW samlet elforbrug pr. time i 14 timer pr. døgn. I alt 5,6 kW pr. døgn.

Vi forudsætter nu, at moderplanterne fra medio april kan komme ud på en beskyttet plads på en lukket terrasse, når vi er færdige med at tage stiklinger. Lysbehovet vil derfor være tilstede fra 1.1.-15.4. i alt ca. 100 døgn.

Det samlede elforbrug bliver herefter 100 døgn á 5,6 kW eller i alt 560 kW á ca. 1,30 kr. = et totalt strømforbrug på 728 kroner. Tænk på hvor mange småplanter, der kan købes for det samme beløb i sidste halvdel af april; men så får man selvfølgelig ikke store, gamle og krogede planter.

Måske betaler det sig en gang for alle at investere i et overvintringsrum, hvor fuchsiaerne kan stå fra om efteråret til slutningen af marts, hvor de kan anbringes i et drivhus eller en lukket terrasse, hvor der med forholdsvis enkle og små midler kan holdes frostfrit, indtil de kan komme på friland omkring 1. juni.

Som det fremgår, vil det være meget vanskeligt at sige præcis, hvor meget lys, der er behov for til ens planter. Jeg kan kun foreslå, at man prøver sig lidt frem og finder den løsning, som er bedst egnet til ens egne forhold og muligheder for overvintring og vækst i vinterperioden. Der er flere tusind fuchsiadyrkere i Danmark, og der vil stort set være næsten lige så mange måder at klare lysbehovet på.

Denne artikel er skrevet af Villy Mougard til foreningen Blomstergårdens Venners årsskrift og må kun gengives i Dansk Fuchsia Selskabs blad "Fuchsia". Helt eller delvis gengivelse i andet regi kræver forfatterens tilladelse.